ſed beatus qui pſeuerauerit vſqꝫ
in finem. ⁊ hic ſaluus erit. Lugē
tes ꝯſolabit̄. Unde ait diſcipul᷑
Lu. Gaudete. q2 noīa veſtra ſcrip
ta ſunt in celo ⁊ in libro vite. Ad
oēs afflictiōes mundi tam in hoī
bus q̄ȝ in aīalibus ꝯpaſſionem
habuit in corde. et ita xp̄s ſideo re
fulget i celo ſic candelabꝝ aureū
⁊ omnes qui ſimil'r faciunt reful
gent cū eo Ideo ait iohēs Vidi ſe
ptē candelabra aurea ⁊ ſeptē tur
bas qui ſe in hijs ſeptē operib⁹
ſpūalibus mīe exercēt. et hij mō
fulgent vt ſol ⁊ luna ⁊ aurꝝ bene
purgatū. Ergo quo ad thema Eſ
tote miſericordes.

Dñica quinta.

Sermo. xlvi.

Per totam noctē laborātes
nihil cepimus. Lu. v. No
ta in naui bene ordinata
dūt eſſe tria Primo ne principa
lis nauta eligat' per ſortē Scd̄o q2
naute principali obediāt omēs i
naui exiſtētes Tercio q2 collocet
vnūquemqꝫ in loco ſuo i naui ad
ſua officia ad q̄ videt eos aptos
Ita ſpūaliter eccā eſt q̄ſi nauis
p quā oȝ nauigare ad portum ſa
lutis eterne in fide catholica p hoc
mare magnū in quo ſunt reptilia
quorum non ē nūs. In qua naui
principalis nauta fuit xp̄s q̄ nō
eſt electus ſm ſortem. ſed ꝓpter ex
perietiā ſuā. q2 ſciuit nauem bene
ducere Poſſet eñ miles eligi ſm
ſortē in naui p gubernatore q̄ me
li⁹ ſciret pugnare. q̄ȝ nauē guber
nare: ⁊ ſic omnes ſubmergerent
Sed xp̄s bene ſciuit nauē ducere
h⁹ ecclīe Ideo eſt ipſe principalis
nauta cui oms̄ debent obedire ſer
uando ſuaȝ doctrinā. ⁊ vnūquem
qꝫ poſuit in locū ſuū. Nā aliquos
poſuit ad officiū papatus. aliq̄s
ad officiū cardinalatus. aliquos
ad officiū epātus. aliquos ad of
ficiū presbiterat⁹. aliquos ad of
ficiū religionis. aliquos ad mat
moniū. aliquos īpatores. aliq̄s
reges. aliquos duces aliquos mi
lites. ⁊ vnicuiqꝫ dedit ſuam doctri
nā vocacōis. ita q2 oīs manens in
ſuo ſtatu poſſit ꝓmereri vitam et
nā ⁊ venīe ad portū ſalutis Unde
apl's ad theſ. Nō vocauit vos do
min⁹ ad immundiciaȝ: ſed in ſctī
ficatione: vt vnuſquiſqꝫ vrm̄ poſſit
poſſidere ⁊ gubernare nauē ſui cor
poris in ſctīficationem ⁊ honorē Et
ideo dicit in euangelio. Euāgeliū.
Cū turbe irrueret ad ihm̄ vt au
dirent verbū ſue predicacōis ipſe
ſtabat iux̄ ſtagnū genezareth. ⁊
vidit duas naues ſtātes ſāte litt⁹
q2 illud ſtagnū fuit ꝯgregacōa q̄
rū ⁊ inē duos mōtes. Piſcatores
āt deſcēderūt vt lauarent rethia.
Aſcendēs aūt ihs̄ in vnā nauem q̄
erat petri: rogauit vt a terra redu
ceret puſillū ⁊ modicū Et ſedēs do
cebat de nauicula turbas. Vt āt
ceſſauit loq̄ dixit ad ſimonē. Duc
in altū ⁊ de litore in mare ⁊ laxate

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

retia in capturam piſcium. Et rñt
ſymon Preceptor p totam noctē
laborantes nihil cepimus. In ver
bo aūt tuo laxabo rete. Et cum hoc
feciſſent ↄcluſerunt piſciuꝫ multi
tudinē copioſā. Rumpebat̃ autē
rete eorū. et annuerūt ſocijs qui
erāt in alia naui vt venirent ⁊ ad
iuuarent eos. ⁊ venerunt ⁊ imple
uerunt ambas nauiculas: ita vt
pene mergerent̃. Quod cū videret
ſymon petrus: ꝓcidit ante pedes
ihesū dicens Exi a me: q̄ꝛ pctōr hō
ſum ego dn̄e. Stupor ei circūdede
rat eū. ⁊ omnes qui cū eo erāt ex
captura piſciū quos ceperāt. Si
militer autem iacobū ⁊ iohēm fi
lios zebedei: qui erant ſocij ſymo
nis Et ait ad ſymoneꝫ ihs Noli ti
mē. Ex hoc iam hoīes eris capiēs
p tuā predicationē in reti . eccīa
Et ſubductis ad terrā nauib⁹. et
relictis oībus ſecuti ſunt eū. Et ſic
pꝫ euangeliū ¶ Quo ad thema. p
totam noctē ꝛc̃. Nota q̄ p̄n̄s mū
dus ↄpatur nocti. Primo q̄ꝛ in no
cte viatores ſunt errātes Sc̄d̄o q̄ꝛ
in nocte vident̃ horrores Terc̄o q̄ꝛ
in nocte augmentant̃ dolores Qr̄
to. q̄ꝛ in nocte fruſtrant̃ labores
¶ Primo dico q̄ in nocte errant vi
atores. Ita pctōres errant diuer
ſimode. q̄ꝛ in nocte fiunt tenebro
ſitates ⁊ lux deficit eis . ⁊ ſ'ma grā
q̄ viaꝫ deret oſtēdē eis vt eoꝝ er
rorē cognoſcerent p⁹ hanc vitaꝫ
qn̄ aīa egrediet̃ de corpe. Tūc di
cent iſtud ſap. v. Errauim⁹ a via

veritatis ⁊ lumen iuſticie nō illux
it nob. Nox ē ſtatus mūdi inſta
bilis. ideo ſepe cadit īprouiſe ⁊ aī
ma capit̃ ⁊ occiditur. De hoc legi
mus figurā iudi. vlti. q̄ quidā iu
uenis vadens cū quadā muliere
pulchra. ⁊ cū veniret gabaon ve
nit nox ⁊ errauerunt. et mulierē
ꝑdidit in illa nocte tenebroſa. et
de mane die lucente inuenit eam
mortuā. Ita moraliter hō pctōr
ambulat in nocte tenebroſa ſuo
rum pctōrum cum pulchra puel
la. ſ. anima ꝓpria vadens cum cor
pe. Sed venit nox mortis et perdi
dit animā ſuam mortuā morte et
ne damnacōnis ꝓpter pctā. q̄ꝛ ſic
fulgur ſolis exit ab oriente. ⁊ ap
paret vſq; ad occident̃. ita venit
filius hoīs. Ideo ait xp̄s mathei.
Media nocte clamor fact⁹ eſt ecce
ſponſus venit lucis ⁊ veritatis et q̄
pate ſūt intrauerūt cū eo ad nup
cias. et q̄ in nocte erant. ſ. nō pati
foris manſerūt Ergo pꝫ primū q̄
ſtatus pctōrum ↄpatur nocti. q̄a
in nocte errant pctōres ¶ Secundo
dico q̄ ſtat⁹ peccatorū ↄpat̃ noc
ti: q̄ꝛ in nocte vident̃ horrōes. Vn̄
ſcriptū eſt in li. heſt. q̄ mardoche
us vidit in viſione noctis ita hor
ribilem viſū. q̄ capilli capitis ſui
horruerūt Vidit duos dracones
inuicem pugnantes ⁊ clamātes.
⁊ ad clamorē oīa aīalia ↄgrega
bant̃. Hu⁹ horribilis viſionis legi
m⁹ figurā in libro daniel Daniel
vidit in viſione noctis quatuor

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

beſtias pugnātes in mari Vna be
ſtia erat ſimilis leoni habēs alas
quaſi aquile. Secūda beſtia ſimi
lis erat vrſo habēs tres ordines
dentium in ore Tercia ſimilis par
do habens quatuor alas Quarta
beſtia erat horribilis habens ſep
tem capita ⁊ .x. cornua. Nota per
quatuor beſtias quatuor peccata
pugnantia in nocte ſup mare h9
mundi. Primū eſt ſupbia que ſi
milis erat leoni hn̄s alas aquile
Nam leo eſt rex animaliū. ꝙ na
turaliter ē ſupbus Nam dicit yſi
dorus qn̄ inſequit a venatoribus
vadit in campū: vt videat ab hoi
bus ⁊ nullius pauebit occurſuꝫ.
Ita ſupbus quicquid facit: hoc fa
cit vt videat ⁊ laudetur ab hoib9
Etiā habet alas aquile. qd ſignifi
cat ſupbiā mulieris. Vnde dicit
in pſ̄. Sicut aquila puocans ad
volandū pullos ſuos. ⁊ ſup eos
volitans Ita ſupbe mulieres fili
as ſuas docent ſupbire. ⁊ ita mul
ta mala veniunt iam de ſuperbia
Dicitur enī de moab ſupbo in yſa
ya Humiliabitur ſupbia tua ⁊ ſi
poſueris nidum tuum ſup ſtellas
inde traham te dicit dn̄s. Secun
da beſtia erat quaſi vrſus ⁊ ſigni
cat auariciā Vrſus erat valde hor
ribilis habens tres ordines denti
um in ore Vnde vrſus habet debi
le caput Vnde iam debilitatur in
auaris caput eccl̄ie. quia omnes ſtu
dent auaricie ⁊ māmone. a maio
re vſqꝫ ad minorem Hꝫ fortia bra
chia. quia quicq̄d capit in brachia
tenet fortiter Ita auarus quicq̄d
apprehenderit ſiue iuſte ſiue iniu
ſte nō reddit. ⁊ quicq̄d predica
tur quia pctm̄ nō dimittit niſi abla
tum reſtituat: tn̄ non curat. Iteꝫ
habuit tres ordines dentiū in ore
quia quicq̄d auarus cogitat. loqui
tur. opat: ſp ē ad iniuſtū lucrum
Eſt ei hō auar9 ſilis bufoni q̄ qn̄
vinea floret exit vineā ⁊ paſcitur
terra. Ita auarus qn̄ predicat ver
bū dei exit eccām ⁊ paſcit terra ⁊
deſiderijs terrenis. Vn̄ dn̄s in yſa.
Propter iniquitateꝫ auaricie ei9
iratus ſum ⁊c. Tercia beſtia ē pdus
vel panthera diuerſis colorib9 cō
ta hn̄s .iiij. alas ⁊ ſignificat luxuri
am q̄ pugnat in mari h9 mundi
⁊ hꝫ .iiij. capita. Quatuor ale ſunt
cogitatio mala. delcātio. ꝯſenſus
⁊ opus. Et hꝫ .iiij. capita. quia luxu
ria habet .iiij. peccata. ſ. ſimplex
fornicatio. viꝫ liber cū libera. ē tn̄
pctm̄ mōrle. Adulteriū qn̄ ꝯiuga
ti faciūt cont̄ mrīmoniū q̄ in antiq
lege lapidabant. Inceſtus. qn̄ a
liqs coit cū ſanguinea. ⁊ zodomi
ticū qd ē pctm̄ clamans in celum
p vindcā Iſtud pctm̄ iā maxime
regnt velut beſtia in nocte tenebro
ſitatis pctōꝝ. Aug. Efficaciſſim9
rex ē luxuria ⁊ laqus ad capiend
aīas hoīm Quarta beſtia pugnās
in nocte fuit horribilior: hn̄s ſep
tem capita ⁊ .x. cornua Septē cor
nua ſunt ſeptem pctā mortalia. ſ.
ſupbia. auaricia. luxuia. inuidia

gula·ira·accidia· Et habet·x·cor
nua v x·preceptorꝝ tranſgreſſores
ꝗ hn̄tur in hijs verſib9· Vnū cre
de deum· nec iures vana per ipſuꝫ
Sabbata ſcīfices· habeas in hōre
pentes· Non ſis occiſor·fur· me
chus·teſtis iniqu9 Alterius nup
tam· nec rem cupias alienā· Et be
ſtea hec v dyabolus ſuis cornib9
oīa precepta iam ↄculcauit·et ſic
pꝫ ſecundū· ¶ Tercio dico ꝙ ſta
tus pc̄tōꝝ ↄparatur nocti· vt pꝫ
in themate· Laborantes p totam
noctē nichil cepimus· qꝛ in nocte
augmentant̄ dolores Sicut vide9
quādo ē infirm9 hn̄s dolorem qn̄
nox venit: tunc dolor creſcit· Per
hunc dolorem nota dolorem aīe
Nā ſicut corpus ↄteritur dolorib9
ita anima peccatoris Quanto em̄
dolores grauiores: tāto clamores
acriores Ita aīa dū ſentit doloreꝫ
clamat fortiter ad ſaluatorem cū
ꝓpheta dauid qui clamauit fortit̄
ad dn̄m dicens. Miſerere mei de9
qm̄ infirmus ſuꝫ ꝛc̄· Hui9 figurā
legim9 de alexandro magno: qui
obſedit quandā ciuitatē cū mag
no exercitu· ꝗ venerūt hiſtriones
et vagi et laudabāt eum: dicētes
ipſum eſſe filiū iouis planete ꝗ i
mortalem· ſed iuit ad ſpaciandū
extra exercitū· ꝗ cū ſagitta vulne
re graui vulneratus ē· ꝗ cum nox
acceſſit· vuln9 intumuit ꝗ grauit̄
doluit ꝗ clamauit· Hoīes me dece
perunt· qꝛ immortaleꝫ me dixerūt·
ſed dolor vulneris clamat me eſſe

mortalem Ita ſpūaliter pc̄tōr nō
curat deū cū non ſit infirmus· ſed
ſanus in corpe ꝗ peccat audacter
et cū laudat̄ credit ſe eſſe immor
talem ſicut alexander magnus· ꝗ
nō curat de dolore aīe· que maxie
vulnerat̄ ꝗ dolet· Sed qn̄ dn̄s ten
dit arcū ſuuꝫ ſic̄ dicit̄ in ps̄ Arcū
ſuum tetendit· ꝗ parauit illam ad
ſagittandū per vindictā pc̄tōreꝫ
p infirmitatem ꝗ aduerſitatē cor
pis Tunc pc̄tōr ſentiens in nocte
ſuo ꝝ pc̄tōrum agnoſcit ſe mortalē
ſic̄ alexander qui dixit miſerabili
ter· Sum deceptus ꝗ hoīes decepe
runt me dicentes eſſe immortaleꝫ
Sed dolor in nocte vulneris mei
clamat me mortaleꝫ Et ſic pꝫ terci
um ¶ Quarto dico ꝙ ſtatus pc̄tō
rum ↄparatur nocti· qꝛ in nocte fru
ſtrant̄ v annichilant̄ labores Jō
dixerūt apl̄i· vtꝫ in themate Per
totam noctē ꝛc̄· Ita ꝙ diu hō ē in
peccātis mortalib9 oīa opa pdit· tps
ↄſumit inutiliter· grām dei negli
git turpiter· Et ideo pmonet dn̄s
in euan° Joh· Me oportet opari·
donec veniat nox i qua nemo pōt
opari v i hac vita debemus opa bo
na facere· Venit nox v mors poſt
hanc vitam ꝙ nemo pōt aliqd bo
ni facere· Sed de oībus operibus
nr̄is i nocte mortis rōem reddere
debem9· De hac figuram legim9
in libro danielis capitulo· viii· A
ſpiciebam nocte· et throni poſiti
ſunt· ꝗ antiquus dierum ſedebat
ꝗ thronus ſicut flamma ignis· ꝗ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rote ignee. circa thronū igne⁹ flu
uius egrediebat̄ ⁊ milia milium
miniſtrabant ei. ⁊ decies centena
milia aſſiſtebant ei Iſta viſio in
nocte ſignificat ſtatū iudicantiū
poſt diem hui⁹ vite Venit nox i
qua nemo p̄t opari: ſed iudican
tur ſ̄m opera Ideo vidit in nocte
Et ad thronū iudicialem qui ime
diate ponit̄ in ictu oculi aīa addu
cit̄. ⁊ antiquus dierꝫ ſedit. ⁊ xp̄s ⁊
flamma ignis erat eius thronus
⁊ iudicabit pctōreꝫ ad ignē eter
nū. rote iuxta thronū vt traderēt
pctōres ad eternum ſupplicīū. flu
uius igneus ⁊ ſñia damnacōnis
Milia miliū ⁊ multitudo angelo
rum miniſtrabant ei. ⁊ decies cē
tena milia aſſiſtebant ei ⁊ multi
tudo electoruꝫ aſſiſtunt ei. Et gla
dij ancipites in manibus eoꝝ ad
faciendā vindictā in peccatorib⁹
in nocte pctōruꝫ ambulantibus
Tunc oīs labor quem fecerunt in
pctō mortali nichil ꝓdeſt. Ergo q̄
ad thema. Tota nocte laboraui⁹
et nichil cepim⁹

Dn̄ica ſexta.

Sermo. xlvij.

Niſi abundauerit iuſticia
veſtra pluſ q̄ ſcribarū et
phariſeoꝝ nō intrabitis
in regnū celoruꝫ. Mat. ix. Nota qꝛ
deus dedit tria bona nobilia hoi
bus. ſ. corpus. animaꝫ. ⁊ res tpa
les Anima tantum ē nobile donū
qꝛ ad imaginem dei eſt creata. vt
pꝫ in gene. Faciamus hoiem ad
imaginē nr̄am Vnde ait iudith
Magnificata ē anima mea p̄ om
nib⁹ creaturis Secundū nobile
donum ē corpus cum ſuis alimen
tis Vnde poeta. Homo ē digniſſi
ma creatura oīm creaturaꝝ qꝛ ex
cellit oīa animalia volatilia ⁊ rep
tilia. Tercium donum tpale ſunt
diuicie. auꝝ ⁊ argentū. ⁊ poſſeſſi
ones. Et hec tria dedit deus hoi vt
inde ſeruiat ſuo creatori Dedit cor
pus vt non offendat proximum
Vnde phibens eū ait. Nec furtuꝫ
facies. non occides. nō mechabe
ris Dedit aīam. vt non hēat inui
diā in corde. vel iram maledicēdo
male cogitando. ſꝫ ipſū deū laudā
do ⁊ amando ⁊ proximum ꝓpter deū
diligendo. Dedit ei res tpales: vt
primo offerat de illis reb⁹ Et hec
tria oñduntur in hoc euangelio
Dixit ih̄s. d. ſ. Amen dico vobis
Niſi abūdauerit iuſticia vr̄a pl⁹
q̄ ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ nō intra
bitis in regnū celorū. Audiſtis qꝛ
dictuꝫ ē antiquis ⁊ in antiqua le
ge Non occides. Qui aūt occiderit
reus erit iudicio mortis Sed ego
dico vobis. Oīs qui iraſcit̄ fratri
ſuo ita qꝛ in ira maledicit eum re
us erit iudicio mortis eterne Qui
autem dixerit fratri ſuo ⁊ primo
racha quod ē verbum indignan
tis. ⁊ motum inuidie cordis oſtē
dens maledicendo: reus erit conſi
lio. Qui autem dixerit fratri ſuo
fatue ex inuidia ⁊ ira ipſuꝫ male
dicendo: reus erit gehenne ignis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf